

Vergaderjaar 2008–2009

31 785

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een beschikking van de raad betreffende een netwerk voor waarschuwing en informatie inzake kritieke infrastructuur (CIWIN) (COM(2008)676def)

F

BRIEF VAN DE VICE-VOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 28 april 2009

Ik dank u voor uw brief van 23 december 2008¹ met de opmerkingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal over het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende een netwerk voor waarschuwing en informatie inzake kritieke infrastructuur (CIWIN) (COM(2008) 676)².

De Commissie heeft besloten de nationale parlementen zo veel mogelijk te stimuleren om op haar voorstellen te reageren, teneinde de beleidsvorming te verbeteren. Het doet ons genoegen in te gaan op uw opmerkingen, die belangrijk zijn voor de werkzaamheden van de Commissie. In de bijlage vindt u het antwoord van de Commissie. Ik hoop dat deze bijdrage waardevol zal zijn voor uw eigen beraadslagingen.

Ik verheug mij erop onze beleidsdialoog in de toekomst voort te zetten.

Met de meeste hoogachting,

De vice-voorzitter van de Europese Commissie,
Margot Wallström

¹ Gedrukt als kamerstuk 31 785, E.

² Zie dossier 4.4.57a op www.europapoort.nl.

**ANTWOORD VAN DE EUROPESE COMMISSIE OP OPMERKINGEN
VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL VAN BET
KONINKRIJK DER NEDERLAND EN**

**COM(2008)676 – VOORSTEL VOOR EEN BESCHIKKING VAN DE
RAAD BETREFFENDE EEN NETWERK VOOR WAARSCHUWING EN
INFORMATIE INZAKE KRITIEKE INFRASTRUCTUUR (CIWIN)**

De Commissie dankt de Eerste Kamer voor haar opmerkingen, waarmee deze de subsidiariteit van het voorstel van de Commissie in twijfel trekt, en zich met name afvraagt of artikel 308 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap een geëigende rechtsgrondslag voor het voorstel is. De Eerste Kamer betwijfelt of een dergelijke maatregel nodig is – niet of deze erop gericht is de doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken.

Vooropgesteld moet worden dat het opzetten van het CIWIN geen verruiming van het toepassingsgebied van het Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur (EPCIP) inhoudt. Het opzetten van een systeem voor de uitwisseling van informatie betreffende de bescherming van kritieke infrastructuur (*critical infrastructure protection*, CIP) moet worden beschouwd als een onderdeel van het EPCIP, en als een van de uitvoeringsmaatregelen daarvan: het betreft de implementatie van eerder overeengekomen activiteiten.

Volgens artikel 1 van het voorstel gaat het om een netwerk «waarop de lidstaten een beroep kunnen doen voor de uitwisseling van informatie over gedeelde bedreigingen, kwetsbare punten en passende maatregelen en strategieën om de risico's in verband met de bescherming van kritieke infrastructuur te verminderen.» Aangezien het vaststellen van «maatregelen op het gebied van [...] civiele bescherming» deel uitmaakt van «het optreden van de Gemeenschap», zoals is vastgelegd in artikel 3, lid 1, onder u), van het EG-Verdrag, wordt met dit voorstel een doelstelling van de Europese Gemeenschap nagestreefd.

Verder is het recht van de EU om op te treden op het gebied van het EPCIP en het CIWIN erkend door de Raad, die de Commissie heeft verzocht om een programma te ontwikkelen ter verbetering van de bescherming van de kritieke infrastructuur in Europa en om werk te maken van de uitwisseling van informatie. De volgende documenten hebben betrekking op het CIWIN:

- op 22 oktober 2004 heeft de Commissie een mededeling uitgebracht over de bescherming van de kritieke infrastructuur bij de bestrijding van terrorisme; het CIWIN werd hierin beschreven als een netwerk ter bevordering van informatie-uitwisseling (document 13 979/04, blz. 7);
- op 2 december 2004 is de JBZ-Raad in zijn conclusies inzake preventie, paraatheid en reactie op terreuraanslagen overeengekomen dat de belangrijkste doelstelling van het CIWIN-netwerk zal bestaan in de uitwisseling van informatie over bedreigingen en kwetsbare punten van kritieke infrastructuur van grensoverschrijdend EU-belang (document 15 232/04, blz. 8);
- op 2 december 2004 hechtte de JBZ-Raad zijn goedkeuring aan het solidariteitsprogramma van de EU betreffende de gevolgen van terroristische dreigingen en aanslagen; volgens dit programma dient een CIWIN-netwerk hoofdzakelijk de uitwisseling van informatie over bedreigingen en kwetsbare punt en te bevorderen (document 15 480/04, blz. 13);

- op 16 en 17 december 2004 besloot de Europese Raad dat er voor eind 2005 een Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur moest worden opgezet (document 16 238/1/04 rev. 1, blz. 11);
- op 15 december 2006 presenteerde de Commissie haar mededeling over een Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur; het CIWIN moet fungeren als een platform voor de uitwisseling van informatie en zou ook als optioneel platform voor een systeem voor snelle waarschuwing kunnen worden gebruikt (document 16 932/06, blz. 5);
- op 8 en 9 december 2008 hechtte de Raad zijn goedkeuring aan de EPCIP-richtlijn; in overweging 2 daarvan staat dat «... *de Commissie haar goedkeuring [hechtte] aan een Groenboek betreffende een Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur, waarin beleidsopties voor het opzetten van het programma en van het netwerk voor waarschuwing en informatie inzake kritieke infrastructuur (CIWIN) zijn opgenomen*».

Hieruit volgt dat de JBZ-Raad al eerder is overeengekomen dat het CIWIN moet fungeren als een forum voor uitwisseling en heeft erkend dat de EU het recht heeft om op dit gebied op te treden.

Aangezien er geen andere specifieke en horizontale rechtsgrondslag is voor maatregelen op het gebied van civiele bescherming, kan artikel 308 als subsidiaire rechtsgrondslag dienen voor een voorstel waarvan wordt aangenomen dat het zal bijdragen tot de verwezenlijking van de communautaire doelstellingen.

Dat de Gemeenschap met het optreden op basis van artikel 308 communautaire doelstellingen nastreeft, volstaat echter niet: het moet ook «*noodzakelijk [...] in het kader van de gemeenschappelijke markt*» zijn.

Het vrijwillige aspect van het CIWIN zoals vervat in het voorstel van de Commissie is het eindresultaat van meerdere informele besprekingen met vertegenwoordigers van de lidstaten in het kader van de bijeenkomsten van CIP-contactpunten. Aangezien de Commissie aanvankelijk wilde voorstellen de informatie-uitwisseling verplicht te maken en het systeem voor snelle waarschuwing vrijwillig, betekent de vrijwillige opzet van het hele systeem dat enigszins is tegemoetgekomen aan de wensen van de belangrijkste eindgebruikers. Er zij echter op gewezen dat de via het CIWIN beschikbare informatie toegankelijk is voor iedere EU-lidstaat, zodat gelijke voorwaarden binnen de EU verzekerd zijn. De Commissie erkent evenwel dat dit laatste punt in artikel 3 van het eerste voorstel wellicht niet voldoende is omschreven en zij zal met de opmerkingen van de Eerste Kamer beslist rekening houden bij de besprekingen over het CIWIN binnen de werkgroepen van de Raad.

De Commissie is ervan overtuigd dat voor een doeltreffender bescherming van de kritieke infrastructuur in de EU alle relevante informatie beschikbaar moet zijn. Aan dit standpunt liggen meerdere overwegingen ten grondslag:

- sommige lidstaten hebben de Commissie reeds verzocht om het CIWIN voor te stellen als een platform voor informatie-uitwisseling;
- steeds meer lidstaten ontwikkelen hun eigen CIP-strategie. Wanneer deze lidstaten een instrument wordt aangereikt voor het uitwisselen van informatie over beproefde werkwijzen, methoden en benaderingen, dan wordt de kans op dubbel werk beslist kleiner. Door het uitwisselen van informatie over maatregelen die al van kracht zijn in een andere lidstaat/sector, kunnen kosten voor de ontwikkeling van methoden en werkwijzen worden uitgespaard;

- met name de onderlinge verbanden tussen verschillende sectoren – zoals ICT, energie en vervoer – moeten dringend beter worden onderzocht. Het CIWIN is hiervoor een handig instrument: het brengt deskundigen uit verschillende sectoren met elkaar in contact en ontsluit bestaande kennis voor alle EU-lidstaten;
- vermoedelijk zullen bepaalde werkzaamheden waarbij wordt ingegaan op de vraag hoe kritieke infrastructuur in Europa beter kan worden beschermd (met name wat betreft zaken als de inventarisatie van onderlinge verbanden), veel tijd in beslag nemen. De vorming van een CIP-gemeenschap op EU-niveau en de bevordering van samenwerking en informatie-uitwisseling daarbinnen moeten dan ook geleidelijk plaatsvinden. Het CIWIN is een stap van deze geleidelijke aanpak.